

Felvidéki Híradó.

TÁRSADALMI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Égész évre 4 ft. Fél évre 2 ft.
Negyed évre 1 ft.

MEGJELENIK: MINDEN VASARNAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra czimelve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.
A hivatalos hírdetéseket, kéziratokat pontig kérjük beküldeni.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DÍJA:

100 szög 2 ft., ezentúl minden megkezdett szög szónál 50 kralt több.

A bevándorlás.

(F.) A »Felvidéki Híradó« 45-ik számanak vezérczikkje a kivándorlással foglalkozván, felveti a többi között azon kérdést is, nem lehetne-e valami módon kieszközölni, hogy az illetők már saját községeikben visszamarasztaltassanak, nehogy bizonyos költsékek után, pénzdolgaiban megkárosodva legyenek kénytelenek hazatérni. Én azt hiszem, halár nem mondom, hogy a kivándorlás a Felvidék népének rögeszméje, miszerint a szép szó, a rábeszélés nem sokat fog használni, mert a nép érzé, hogy van igénye a jólétre s annak kielégítését véli megszerezhetni a tengerentútra való utazással.

Valóban nehéz feladat előtt állunk, midőn azon módokatokról kezdünk gondolkodni, a melyek alkalomszerűek, törvényesek és hathatósak is lennének a kivándorlás megakadályozására! Nagyjában véve, szerintem csak két mód volna hathatós a kivándorlás megakadályozására. Ezek egyike lehetne az állam erőlyes közbelépése az engedély megtagadásával, a másik állami intézkedéssel támogatva avagy egyelőre a nélkül is társadalmi úton oda hatni, hogy a nép jóléte és itt-hon maradásá munkandás által biztosítsa s ez által közvetve a kivándorlás gondolata elűzve legyen.

Amde, ha meggondoljuk, hogy az első modus procedendi szabad államban lehetetlen, ugy az utóbbi kezdeményezéséről és megtételéről okvetlenül szükségesnek látszik gondoskodni; miért is az eről való elméklődést és eszmetársítást melegen ajánljuk az úgy iránt érdeklődő olvasó közönség becesse figyelmébe.

Ennyit tartottam szükségesnek előrebocsátani, hogy a továbbiakban, a

kivándorlással nagyon is szoros összefüggésben levő bevándorlás ügyével röviden foglalkozhassam.

A Felvidék alapos ismerője bizonyára igazat ad nekem, ha azt állítom, hogy a régi nemes családok, a felvidéki magyar birtokosság, az ugynevezett kis-nemesi osztály a legnagyobb részben tönkrementek, a még meglévő része pedig közeledik a tönkrevetéshez. A régi nemesi lakok, (kuriaiak) a honnan hajdanában a vidéki élet sarjadozott, elpusztultak, a meglévők dülednek, vagy ha még jól néznek, arra mutat, hogy mások kezébe kerültek, kik fenntartásukról s a hozzájuk tartozó ösi birtok jókárban tartásáról jobban gondoskodnak, mint hivatalú uraik cselekedtek.

Mindez még hagyján való dolog volna, ha az új földbirtokos minden egyes esetben magyar honpolgár volna — Azonban azt látjuk, hogy a nagyobb kúriának s a hozzá tartozó ösi birtoknak gondviselője bevándorlót idegen, a ki sem a vidéki élet felélesztésére, sem a nép jólétre nem gondol, ő a haszon embere. S innen van, hogy a kivándorlást illető életünk egyoldalú lenne, ha azt a bevándorlással együtt nem tárgyalnók.

Ugyanis a bevándorlót új földbirtokos, ki egzisztenciáját a magyar földön véli jobban biztosíthatni mint a külföldön, rendszer magával hozza a szükséges személyzetet is, vagy legalább annak egy részét. Az új földbirtokos és a falu népe csak szükségből érdeklődnek egymás irányában, hosszabb idő múlva szoknak egymáshoz. Ha azonban a földbirtokos olyan, hogy nem lakik a birtokon, nem is ismerik és még kevésbé érthetik meg egymást, a mi a népre, ki mindig támogatóra, tanácsadóra szorul, határozottan kedvezőtlen állapot.

De különben is a legkedvezőbb viszonyokat véve tekintelbe, ugyan várhatunk-e az idegen birtokostól olyan hűfias tetteket, mint a milyenet magyar embertől, magyar földesúrtól joggal követelhetünk? Nem. Ámbar megengedem, hogy sok esetben az illető lehet derék úr, lehet adakozó is, de olyan hazafiságot, mint a milyent a magyar születésű birtokos kised korától kezdve folyton látott, hallott és tanult, vagyis olyant, mely úgy szólván vérebén van, nem várhatunk és így bármily nemes tetteiből is, hiányzik az élető, fellanyozó erő.

Ezek után határozottan állítom, hogy a magyar földbirtokosok pusztulása nagy hatással van a kivándorlásra. Sőt azt is állítom, hogy ezen két jelenség között ok és okozati viszony áll fenn s ebből magyarázom ki egyéb állapotokon kívül, hogy a vándorló népet sem hangzatos beszéddel, sem frázisokkal megakadályozni egy hamar nem fog sikerülni. Mert hiszen, ki akadályozhatná meg a népet, hogy így ne gondolkozzék: ha a gazdag úr is pörül jár, reám mi vár?!

Néptünk még ma is abban a hibában szenved, hogy egyszerű hivatalnoktól, papjától, tanítójától vagy jegyzőjétől nem veszi fel egész megadással a szép szót, neki csak a nagy úri példaadás és tanács az irányadó. A mi néptünk csak a nagy uraktól veszi fel bizonyos magába szállással az erkölcsi prédikációkat és kijózanító homilákat.

Igen de hol keressük a támogatást a nép számára, ha a vagyon legnagyobb része nem lesz azoké, akitől a hazafiságot várhatjuk, sőt követelhetjük?

Szép, ha hazafiságunkat tisztán megőrizzük, — nemes, ha annak ter-

jesztésén, megerősödésén fáradozunk, mert ezt hazánk joggal várhatja tőlünk, ezzel neki tartozunk. Azért helyes, ha a kivándorlókat intjük a haza iránti kötelességekre, ha óvjuk igaz honpolgárokhoz méltó módon polgártársainkat minden lehető bajtól, mely őket tőlünk, s minket tőlük elszakítana, ha készletjük, hogy kedves hazánkban élve teljesítsék hazafiai kötelességeiket, de ne felejtjük, hogy a nép miként a kiskorú gyermek, teljes vezetéssel támogatást igényel.

Igen, de erre képesek vagyunk-e? Alig! mert napról napra fogy anyagi erőnk. Pedig gazdagság nélkül nincs társadalmi jólét, nemzeti nagyság. A gazdag neimzeteké a hatalom s a hatalommal a jövő.

Ne adjunk alkalmat a bevándorlásra, s akkor lesz erőnk a kivándorlás megakadályozására.

Lapszemle.

Magyarság a magaslaton czim alatt a Nardnie Noviny mult heti számában a következőket írja: »Uj korszak és politikai programja írta Attikus« ily czimvel jelent meg a legújabb rópirat Bekics ősmert magyar publicista s a kormányparti »Nemzet« című lapnak főmunkatársa tollából.

Bekics a legjobb magyar hírlapírók egyikeként tartatik, és senki sem tagadhatja, hogy a jelen rópiratban is látható a gyakorlott toll, hanem azt sem, hogy a mi magyar publicistáink en gros, légvárakkal operálva, ezeket az új állam alapjának nevezik.

Belőlk teljeseu epárolgott a régi magyar*

*Az eredeti től szövegben úgy van »uhorski« a mi a től nemzetiségiek fellogása szerint nem egyetelű a »magyarski« kifejezéssel, hanem a latin hungarusi, s ezen kifejezés alatt ok, a azt, István koronájának jogára állt összes nemzetiségeket értik. Tehát a magyar től román stb.

TÁRCZA.

Népdal.

Ej, haj! Lehullott a piros róza levele,
És én szívem búbanattal van tele,
Mint a levél elválik az ágától,
Ej, haj! Ugy szakadtam én is el a rózsától!

Ej, haj! Őszi szellő vidd hírd el bábámnak,
Ne válassz más szeretőt magának,
Ha letőlöm ezt a három esztendőtl,
Ej, haj! Haza megyek s aztán majd élvezem őt.
I. Gy.

Ne játszá a tűzzel!

Tanulságos történet.

Héheséll: Révész Lajos.

Géczy Bálint már akkor első legény volt a faluban, mikor katonának besoroztak. Olyan sugar ternetet, olyan villogó fekete szempárt, mint az óvét, messze vidéken sem talált az ember. Ereje meg olyan volt, mintha minden izma acézből lett volna.

De nem szépsége és nem ereje tették őt első legényné, hanem azok a szép tulajdonságai, melyeket annyira becsülték, annyira irigytek tőle.

Soha nem használta szépségét arra, hogy a könnyen hajló lányok fejét elcsavarja;

erejét meg a helyett, hogy a koreszában duhajkódva pazarolta volna, arra fordította, hogy öreg édes anyja vagyonkáját szaporítsa, növelje.

Mikor katonának vitték, nem egy szép lány szeme hullott könnyet utána, nem egy sóhaj szállt a magas egek felé, hogy védje meg őt az irgalmas Isten minden veszelelemtől.

Hanem, ha valaki sirt, ha valaki könyörgött számára a gondviselés védelmét, szegény édes anyja volt az, aki nemcsak akkor siratta, mikor szívről leszakította a nehéz paranaslat, hanem sirt az egész három esztendő alatt; különösen, mikor a harmadik esztendőben kiűzték a boszniai háború s értésére esett, hogy az ő Bálintja is lemaszított ezredével.

Oh, annak a szegény meggyötört anyai szívnek hiában mondtak bátorító szavakat, — annak hiában jött a tudósítás, hogy egyetlen fiát egy vérengző utkozat után hogyan diszítették től az egész ezred szemelattára a vitéségi érdemkereszttel; nem gondolt ő a dicsőséggel, csak az járt eszébe, hogy nem ingyen adták azt az ő fiának, megszenvedett az bizonyára érte és ki tudja, mi érheti még a háború borzalmi közepette?

Hanem aztán, mikor a három év leteltével Bálint egy szép estén haza érkezett, nem volt boldogabb ember a földkerékéség az öreg Géczy nénél. Ugy meg tipegett fia kö-

rül, úgy együgyörkődött férfias barna arcán, hogy csak ölelgetni tudta, gyöngéden csókolgatni s alig bírta elmondani egy-két szót, hogy mennyire túl van áradva szerető szíve az örömtől. Hanem, ha neki nem volt is szava, annál többet, annál szebbet mondtak azok a meleg könnyek, melyek záporként hullottak szemeiből.

Mánsap aztán mikor ismét régi ruhába öltözököve, végig ment a falun, hogy ismerőseit köszöntse, még szebbnek, még dcelegebenek találta mindenki, mint három év előtt; s találgattak lányok, menyecskék, vajjon kire veti szemét? Mert azelőtt minden lany egyforma volt előtte.

Találgattak napokig, hetekig; míg a tél derekán egyszer csak hirt terjedt, hogy Géczy Bálint Das Horváth Ádám egyetlen leányát, az Örszét veszi feleségül.

No már, ha első legény volt is Bálint, azt mégsem hitte felélté senki, hogy szemet merjen vetni a dús-gazdag Örszére, a kihez utóbbi időben is a gróf ispánja, meg a jegyző jártak s tudta a világ, hogy mindeknél az a szándéka, hogy saját úri házába Örszét vigye urasszonynak.

Dehat ha kétékeltek is a hírből, el kellett hinniök, mikor a pap a szöszékről ki-hirdette őket.

Farsang utóján volt az esküvő. Dús Horváth Ádám saját házában tartotta meg a lakodalmat; volt ott bőségen minden, mint ahogy illett is a leggazdagabb ember egyetlen lánya lakodalman.

Mikor a vőlegény és menyasszony, a tem plomból hazajövet, egymás mellett végig haladt az utcán, dehogyan volt ember, aki egy tekintetre hagyta volna a szép párt; dehogyan volt ember, aki magában el nem mondta, hogy ezek ugyan egymásra találtak!

S mikor az új pár a menyasszonyt tánczot lejtette, mindenki azt gondolta, hogy ezeket az Isten is egymás boldogítására teremtetete.

Pedig dehogyan arra. — — egymás gyötrelmére teremtetete!

Mikor Géczy Bálint haza vitte feleségét saját hajlékába, mikor az öreg Géczy néb dog figyelemmel magára hagyta az új párt, akkor történt, hogy az rózas álom, amelyben eddig ringatta magát Bálint, szétfolyzott feleségének egy szavára, egy hideg mosolyára.

Mikor egyedül maradtak, a szép fiatal asszony, aki az imént még olyan piros volt a tánczotól, halott halványan ült le egy karos székre, és sóhajtott egy nagyot, keserveset.

— Csak nem bántad meg Örszékem, hogy feleségemmé lettél? kérde Bálint gyöngéd figyelemmel.

— Nem bántam meg — ámbar nem szeretem kendet! felelt az asszony, szemet le-sütve.

— Nem szeretsz . . . ?! kérdi meghökkenve Bálint. Nem szeretsz?! kérdi ismételve. Hat hazugságot esküdtél a szent helyen?

(uhorski) szellem; s nekünk saját nemzetiségünk állapontja védelmének feladatát meg kell szöknünk a magyar idea rovására. Ma már maga Deak Ferenc is az ő régi jogon álló meggyőződésével élve.

A magyar politikusköz író iskolája a hajó fedélzetéről ledobta a magyar (hungaricus) fellegost, magyar (hungaricus) államjogot, magyar (hungaricus) alárendeltséget, magyar (hungaricus) történelmi emlékeket. Ezen iskola most egészen valami újat akar építeni és pedig új magyar (most már a tót eredetiben is nem »uhorski« hanem »madarski« Staat) állományt.

Mi már most kimondjuk reális matematika gondolkodás alapján, hogy az új magyar politikusköz célja Chimera, Thula a mely nem létezik, nem létezik és létező nem fog. Békés szellemes fordulatát és ugrásait ezen nem segítik. Ő lehetetlen premissakon lehetetlen épületeket emel. Tulajdonképp szellemi meggyőződése következő egymásutánban miről: először szerkeszti az épületet a miyennek lennie kellene, és csak aztán következteti mily körülményeknek kell létezniük, hogy az épület lehetőleg legyen. Ez régi fellegos, és Békics új themának csak azért vette, mert külföldben azon meggyőződésre kellene jönnie, hogy czélul elérhetetlen tűzött ki.

Megkísérjük kritizálva szétszedni a rettenetes pseudonim alárcz alá bújó szerző úr művét.

Az egész könyvön erősen átvonul a disonancia. Békics úgy értelem mint szívre nézve is teljesen magyaron,* igazi hazafi és istentörő Tiszának nem a személy iránti szeretetből, de mert benne látja alapított az ő új államának, benne látja azon férfit a ki jól meg tudja válogatni az erős talantumokat, Mint szíve érzésére magyaron, hisz a magyar nemzeti kultúra nagyságában* hisz azon »nagy« feladatban mely a magyar rokra Európában vár, hisz (és ezt csak lán gólv szível lehet elhinni) hogy a magyar közép Európa vezérő nemzete volt a múltban, s egyáltalán azon szók »magyar« és »nagy« szívében elválaszthatlan jelzők. Érzelmileg magyaron, eszes olvasott ember, látja, hogy a magyarság kicsi, hogy szakítani kell a múlttal tabula razat* kell csinálni (33 lap) hogy ezer év alatt nem lett a magyar faj nemzetté, nemzedés és kulturálisa, hogy kevesebb magyar van hazánkban mint román (98 lap) hogy igen gyengéd szaporodik, a sláv fajjal szemben stagnál, vagy egyenesen apad. Mindenképp látja mily nagy disonancia ez. Keresztül vonul ez az egész művön, miként Jeruzsálem falain a repedés, ott, a hol azok a legérsebbek. Egy oldalon

*Ezen kifejezés »magyaron« a tót nemzetiségiek-nél vagy azt jelenti, ha valaki túlvá magyart, pusi-magyar, soviniatá, vagy azt, hogy tót fajból eredett magyarra lett, illetve nemegát — ez esetben túlvá magyart vagy sovini jelenti.

— Azt esküdtem, amikor kimondtam, hogy szeretem! Hozzámentem kendhez, mert tudtam, hogy apámnak kedvére teszek: hozzámentem, mert tudtam hogy kegyelmem az az ember, akit megcsalni lehessen; szerettem Balogh Ambrán a jegyzőt; kesőn tudtam már meg, hogy ő apam vagyonáért jár utánam; annyira kesőn, hogy bar bírótam feleségére lenni mikor ezt megtudtam, éreztem, hogy nem tudnék csabító szavainak ellenállni, ha tovább is kísértene. Tudom, hogy kegyelmem mellett meg leszek védve ettől a kísértettől és tudom, hogy kegyelmednek hűségese felesége leszek, amit esküvel ígértem is. Mindig becsültem kegyelmedet, de nem tehetek róla, hogy annak az embernek mézes szavai megveszettek szívetem.

Elsőnapva hallgatta végig Bálint ezeket a szagotató mondatokat; meg se mozdult aról a helyéről, ahová az első szavak leszó-gozták; két karját ideges erővel szorította ziháló melére s úgy nézte azt a halvány asszonyt, akiről látszott, hogy nem kevesebbet szenved e pillanatban nála.

— Jó hosszú ideig hallgatót mind a kettő; végre is a férfi melléből szakadt fel egy hörgő sóhaj.

— Miért tetted ezt velem Örsze? Mért?

Vacogva húzódt össze a asszony, mint ha farna és nem nézett volna a világ-ért szembe annak, akinek nem rég eskü-dött örök hűséget az oltár előtt.

a retentő uralomvágy, telhetetlenség a túlvá hatalom a suprematia után, más oldalon a szégyenségs, a gyámoltalanság előismerése a nagy fajokkal szemben.

Ezen könyv előttem inkább tragikusnak tetszének, hogy ha néha nem tűnnék fel oly ragadozóknak a többi nem magyar lakos-sággal szemben, — értelem is lenne, ha a fellegostól dőlne, hogy a magyarok az értelem, a mely nem kergetné folyton a hátul tartogatót terv felé.

Ezen összhangtalanságból magyarzhatók meg mindazon ellentétek, és logikus ugrá-sok melyek a könyvben fellelhetők. Ha-nem menjünk sorban. A szerző hiszi, hogy új korszak előtt állunk. A magyarok az »és«-sel és zászóval elérték legalább a ki-elgőtő politikai kormányt. Kezdődik a békés munka, melyet vezetni csupán Tisza hivatott az ő segédeivel (Vekerle, Baross, Csaky), mert az ő eltávolásával párt küzdel-mekbe bonyolodnánk és a nemzetiségi ve-leitások súlyt nyernének. Ma szükségünk van a nagy »stylic« magyar politikára.

A magyar nemzet kiküzdte államiségát a mely most csupán közvetítője fejlődésének, sőt a magyar nemzet teremtésének. Lat-szók, hogy a szerző azt szeretné, hogy a magyar nemzet az Isten feladatát vegye at; teremteni a nemzetet. Ezen szavakban a teljes magyar sovinizmus kontra basszusá zeng végig.

Mi rég mondjuk, hogy nem a természetes fejlődés alapján mozgó nemzetiségi jogról, de valami új mesterkelt nemzet alakításáról van itt szó. Mi jól látjuk, hogy ők rég szaki-tották a hungarizmussal, és mégis mi gyengén hivatkoznak rá. Loscose! Dobjá-tok ti is totok a hajó korlátján at a hunga-ricus fellegost, hiszen Tiszának hajóján ki-dobjuk ezt a kormányfófiakat. Ma egy új magyar nemzet teremtéséről van az ez ennek teremtésénél mi csak nem segédkezh-tünk. A mi nemzetünk Isten teremtette és anyaiában szaporította. A magyaroknak nincs elég anyjuk; ők teremteni készülnék, mint Wagner a Munchhausen nemzetét, mint Innermann a nem születtek nemzetét, de mely chemikailag elvadt.

»A magyar nemzet csupán politikai fogalom, de nem közös és kulturális; a magyar faj gondolkodása körülötte. Minden nemzet-nek van bizonyos nagy eszméje. Mi legyen az a magyar számára? Valaha vezette köz-péurópát.« No itt vagyunk már a zsák utcában: a szerző, mivel ez neki úgy tets-zik, nem tesz különbséget a hajó korlátján át dobott »hungaria« és a mostani »nemzet« között, mint látna be, hogy mikor elvetette a régi hungariát, nem szabad rák többé hiva-tkoznia ez »új nemzet« érdekében, mert a régi hungariának annyi magyarsága és a szerző által ma óhajtott valamije se volt, hogy csak egy fél sort is hagyott volna hátra magyar kultúrája vagy történelmi

Pedig, ha oda mert volna nézni, talán az a sugárzó szerelem, az a mélységes bánat, úgy kiütött volna lelkéből azt a méltatlan képet, mint ahogy a széllo szétűzi a nehéz ködöt, mely a földre ereszkedett.

— Miért tetted ezt velem? kérdezte másodszor is. Aztán mikor hiában vart felele-tet panaszos kérdésére, odaílt az elé, kit örökös tarsává kötött az ímént hangzatosított szent esku és azt mondta neki lassú szomori hangon:

— Hallod-e Örsze! Ne próbáld meg a világ elé vinni ezt a dolgot. Ne próbáld meg tudatni az emberekkel, hogy milyen gonoszul rászédelt engem! Mutasd azt a világ előtt, amit esküdöttél az oltárnál, hogy hűségese éltársam leszel, — mert bizony mondom, gonosz veleg lesz a dolognak, ha újjal mutogatnak rád az emberek. Én nem pézszédtem, személyedért vettelek feleségem. Vigyázz magadra, nehogy azt mondják rá: úgy kell nekem, mért vagydottam Dus Hor-váth Ádám vagyonára! Vigyázz magadra Örszi!

Mikor másnap az öreg Géczyné viszont látta kedves fiát és leányát, de hogy talála volna el, hogy miért nem néztek azok egy-más szemébe, s mért kerüli szep menyé az ő tekintetét?

Eszébe jutott, milyen nehezére esett neki a kkor régen emberek közé menni, eszébe jutott — s mosolygott magában — hogy bizony ő sem nézett volna másnap anyósa

multja bizonyítására. — Hiába van hasonlat a Lengyelekkel. Lengyelország úgy egy nemzetiségre, mint államra nézve lengyel volt. Hungaria annyira se volt magyar, mint most tót vagy román. Senki se értelmezte a hun-garus alatt e magyart és még ma is Angol, Orosz- és Franciaországban azon elterjedt vélemény uralkodik, hogy a magyarok sláv eredetűek. — A magyarok a régi Hungari-ában a magyarság pecsétjét sehol se ütöt-tek oda, nem volt sem hozzávaló pecsétjük sem vasizuk.

Erzi ezt a szerző is s ezért súlyt fektet a jelenre, ez most igen előnyösnek gon-dolja. »Austria nem bir nemzetiséggel. A magyar nemzetiség elég erős átvenni a mo-narchia vezetését (súlypontja magyarorszá-g legyen.) Itt újra azon sziv beszél. »Ezen feladat-nak csupán a sláv federalizmus szűgell ellen: a magyarok aspirációjuk jogosok, mert szola-galiban vannak a hatalom eszközei.

Tehát mi legyen a magyarság nagy eszméje? Nemcsak nemzeti, hanem politikai magyar állam magyar nemzeti közönség, magyar nemzeti kultúra!! — Elfogadjuk. — De egy megtoldással. A magyar nemzeti-ség kizárólagos határai között. Hanem itt újra költve tartja szerzőt azon végzetes bal-hiedelem mely a jelennek nem számít. »A mi nem történt ezer év alatt, kell hogy megtörténjen pár évtizeden belül« mondja a szerző. Egyezsvaló »magyarország ethnologi-kus megmagyarosítása« ez azon nagy ma-gyar eszme. Itt látjuk a telivér szivű magya-rónt, a leletetlenség után vágó soviniatát, a disonancia kezdetét és végét a logikai és reális gondolkodás megtörését.

Ha ily kardinalis kérdésnél is teszünk egy oly meg nem engedhető lyrikus ugrást, nem csoda, ha saját hálónkba fojtatunk meg.

Jegyezzük meg a mint szerző mondja: »A magyarok nem félnek a germanizációtól, a németek nem élenségeink, és a germani-záció csak agyrém, hogy ne lásuk a slaviz-mus valódi veszélyét. Így szól a 17. lapon A 33. lapon mikor bebizonyította, hogy a panslavizmus Chimera és mumus, azt mondja: »A slavizmus egyáltalán nem fenye-geti alakulásunkat, ily ellent mondasokba keveredik az ki Isten mesterségébe akar belekötőrködni és nemzetet alkotni.

Egy gyengeségre szerzőnek az, hogy se-hol sem állithatja biztos, hogy magok a magyarok képesek az ő új nemzetüket alkotni. Ezt helyettük kell hogy a dualizmus eszméje és a német kérdés daczszövetség megcsinálja. A magyar hű szövetségese tars, hű a dualizmushoz, mert ezen forma kívánatos a magyarok közjólétére. És ez mar-reális igazság. Ez igaz de egyúttal elősme-re a gyengeség és függőségnek. Ily felté-telek alatt Schweicz is »nagy«. Beosmerése ez egyrészt a gyengeség és függőségnek, más részt a retentő aspiratő és vágy a nagy-ság után, itt van a disonancia.

Alig hogy elismeri mily nélkülözhetlen szüksége van, e nem federalistikus, de nemzetiségre oszto, össze vissza tépett német vezényszavú, örökösön opugnált sláv nemzetiségekkel bíró Csislajtánára, rögtön felszínre is kerül a dolyf: »A magyar megbé-kült, saját végzetének ura, szabad és nem szolga, férfi és nem gyermek« és tovább »nagy erjű«. És tovább »nem félünk a germanizációtól; nálunk minden német. A németek állapították a városokat; a vármegye is német institúció (?). Szent István király hozzánk csak német kultúrát hozott, mert magyar nem volt, német befolyás alatt állottunk a németek hozzánk vándoroltak, munkára tanítottak, 300 évig germanizált bennünk Austria és mégis önálló lett a magyar cultura. A német városok oltó kerijé-lyet lettek e magyar nyelvek:«

A ki ily premisszából indul ki — annak mindent lehet bizonyítani. — A ki »önálló magyar kultúrában« hisz, annak könnyű ma-gát magyarnak éreznie. Maga a szerző úr sem hitte még pár lappal előbb ezt a magyar kultúrát, mert maga mondja, eddig csak magyar államiságunk van, de közönség-sük kultúránk nincs. — Zwiespalt der natur.

Kurizumképen jónak láttuk, ezen elkesze-redett kritikának ismertetését t. olvasóinknak közölni, hogy lássák a tótul nem tudók is, mily óriási szabadság van Magyarországon.

HIREINK.

Megyebizottsági tagok választása. Pribó-czon a múlt héten megyebizottsági tagga Mályu s György jbirósági jegyzőt, Szucsányban T o m a s c h e k Gyula és Z w i l l i n g e r Jakab járásorvost. Zimóváralján pedig dr. Mittelma n n Sioniar ut választot-ták meg.

Halottak ünnepe Selmeczbányán. A m. kir. bányász- és erdősz akademia ifjusága mint minden évben, úgy most is kegyelettel adó-zott a halottak emlékének. November 1-én este 6 órakor vonult ki az akad. ifjuság 150 égi fáklyával a szelkánál bányász-zenekar trombitáinak melábus harsogása mellett az égi. evang. temetőbe, utóljára elhunyt pályatársas Oswald Virgil gyönyörűen díszített, s fényesen kivilágított sirjához. Itt először is az akad. ifjusági »Dalkör« egy szép gyszá-dalt énekel, majd Schuszer Lajos ifj. kőri titkár megható szavakban esztelte az est jelentőségét. Ezután ismét egy gyszá-dalt énekel az ifjusági »Dalkör«, mire elhagyta az akad. ifjuság a temetőt, s a Rákóczy induló lelkesítő hangjai mellett vonult a zt. Haromság térére, hol fedetlen fővel énekelte el a Szózatot, s a hazát éltetve szétosztolt. Másnap d. e. 11 órakor a holtak lelki üdvéért zenés requiem volt a kath. plebániatemplomban. Az oltárnál két bányász

szembébe a világért! Egy hét multva majd bátrabb lesz a menyecske, gondolá ma-gában s jókedvvel, boldogan sürgött-forgott gyermei körül, kikről szentü hitte, hogy na-gyon boldogok.

Igen! Boldogok voltak. Egyik szégyelte, hogy becsületes szándé-kát ilyen csúful felhasználták s szégyelte, hogy minden haraga mellett is lopva gyönyörködik felesége szépségéig, melylyel az ő lelkét egészen megigézte. A másik meg volt rémulve, hogy mit tett ő? Ha sejtette volna, hogy ennyire megbánja vele Bálintot, de-hogy tette volna.

Azt képzelte, hogy amit ő át tudja magát adni Bálintnak mikor szívében benne van annak a csabítónak zótén arca, — az is épen olyan nyugalommal fogadja őt, ha meg tudja a valót, mint amilyen nyugalommal menekül ő aveszedelem elől erős karjába.

Mit tudta ő, hogy nem is igaz az a szörnyű vád, amelyet önmaga ellen kimondott, mi-kor azt állította, hogy Balog Ambrust szereti? Mit tudta ő, hogy mikor undort érzett az ellen a mézes zavú ember ellen, akkor már nem is szerette többé? S főként hogyan tudta volna, amikor azelőtt annyira hitte szerelni a csabító kulsejű Balogot, hogy amit Géczy Bálint iránt érez, az sokkal több a becsülésnél?

Egyenes lelke kimondatta vele a nagy szót, azt gondolván, hogy Bálint könnyeb-

ben veszi a dolgot, mert hiszen sietett kijelen-tani, hogy hűségese éltársam lesz azért urának. De mikor látta, hogy Bálint úgy veszi a dolgot, ahogy ő soha nem gondolta megremült — és reszkette gondolt arra, hogy mi lesz ebből?

Mi lesz szeggy asszony?

Kin és győtrelem mindkettőtök számára.

Té latni fog magad előtt férjed komoly arczát, mint örökös szemrehányást meggon-dolatlanságodért, amért azt hitted, hogy a tüz nem éget. Látni fogod, hogy az az erős férfi, akinek soha nem volt nehéz semmi munka, milyen nehezen tud megbirkózni Látni fogod, hogyan viseli a keresztet, melyet vál-lágra raktál, szemrehányás nélkül — és hamarosan elmosódik lelkedből az a képzelt szeretet, melyet Balog Ambrus iránt érezteél és helyet ad annak az emésztő lángnak, mely az urad iránt érzett becsülésből lobban fel. És az nered nagy győtrelem lesz, hogy nem meked mutatni férjednek, hogy szereted, mert az a nagy merészesség melylyel az a nehéz szót kimondtad, eltűnik lelkedből tel-jesen.

És férjed? Látni fog naponta és bármint akarná is az ellenkezőt, mind jobban meg-szeret és mind jobban érzi, hogy mennyire faj az a seb, amelyt szívén ütöttél. Sokkal férfiasabb semhogy közeledjél hozzád, de ember ő is és érzi a győtrelemet a mérthogy az az egy szót annyira elválasztott tőle.

egyenruhba öltözött akad. polgár ministrált s a Choruban Richter Évi és Tirs János úrhölgyek szíves közreműködésével az akad. ifjúsági zenekar játszotta a misét.

Tanári gyűlés. A beszercebányai tanári kör október 31-én d. u. 5 órakor a főgymnasium tanácskozó termében rendes ülést tartott. Az előnk P e t r i c k s J e n ő elnökolt. Az ülés meleg szavakkal kezdődött, a jelenlévő tagokat, az ülést megnyitottak nyilvánítták; s ezzel kapcsolatban felolvasta a gymnasiumi természetrajzi múzeumokról szóló igen szép és figyelemre méltó értekezést, melyet a tagok élénken megjelénkeztek. Ezen értekezés az ez idei iskolai értesítőben egész terjedelemben közzé fog tétetni. Utána Marcsis János tartott felolvasást a felvételi, pót- és javító vizsgálatokról. Indítványára a kör kimondata, hogy mintajános tartja, hogy ezen vizsgálatok díjaztassanak. Ezen indítvány a többi köröknek is ki fog adni megbeszélés végett. Azután a tanári szolgálati pragmatika került szóba; mely azonban csak a jövő ülésen fog érdemlegesen megbeszélteni.

Tanfelügyelői tanácskozások Budaposten. A vallás és közoktatási miniszterium f. hó 20-ára számos vidéki tanfelügyelő hit meg a miniszterium helyiségében tartandó konferenciára. A tanácskozások — hallomásunk szerint — nemcsak adminisztratív, hanem pedagógiai kérdésekre is fognak foglalkozni. Kíváncsok volna, hogy minél több üdös intézkedés kövesse a konferenciák eredményét!

Leesett a gyorsvonatról. Ma egyhete, a Pestről jövő gyorsvonat szörnyű eset történt. Az egyik másodosztályú kocsiában ott Oszvald Károly selmeci pékmezter, egy 75 éves agastyán; útközben, talán a rázás következtében, rosszul lett s hirtelen felkélve kiment a coupeból, uti társainak csak annyit mondva, hogy nem jól érzi magát. Jánoshegy és Kőrömczbanya között robogott a vonat, ahol a mérész hegyi pályá több alagút halad keresztül. A szegény öreg felnyitotta a folyósó ajtóját s úgy látászik, le akart ülni a lépcsőre; azonban megszédült s lebukott a rohanó vonatról. Az utasok hamarosan észrevették társuk elűnését s a vezérlőjelzővel jelt adtak a megállásra, de a vonat a meredek nyílt pályán nem állhatott meg s így csak Jánoshegyen állapították meg, hogy csakugyan elűnt az utas. Vissza mentek azonnal s a pályatesten egy alagútban, a nyílástól 5 lépésnyire, megtalálták a kibukott utast holtan. Feje összezuhan, nyakcsigája kitörve, valószínűleg azonnal meghalt; esernyőjét az alagút előtt 10 önyperre találták fel a pályatesten. Vért egy cseppet sem vettett a szegény áldozat. Felvették s beszállították Jánoshegyre s átadták a hatóságának. A nyomban megjelített vizsgálat megállapította, hogy a vasuti alkalmazottak tannem terhelési felelősség e szörnyű eset miatt.

Beszercebánya-város szépül. Városunk befalásit és napokban fejezték be. Az alsó és felső-utca, nemkülönben a főpíacz immár facsakkal be van ültetve. A befalásit az utcák mindkét oldalán lett foganatva véve. A városi tanácsnak ezen üdös intézkedése valóban dícsérten méltó, mely nemcsak általános szépségzeti szempontból, hanem egészségügyi tekintetéből is nagylontosságú.

Az öreg Géczyné megűdöve vette észre néhány nap alatt, hogy fia és menyje épen nem olyanok, mintha nagyon boldogok lennének: sőt figyelmes szem rájött rövid idő múlva arra is, hogy valami nagy dolog van közöttük.

Vigyázott nagyon, hogy megtudhassa, mi lehet az? De csak annyit tudott meg, amennyit láthatott; azt, hogy előtte beszélnek szívesen egymással, de soha nem kapta rajta, hogy enyelegnének, mint alicie fiatal házások.

Míg ő megfogyte a fiatalokat, azalatt pár hónap elmúlt s vette észre, hogy fia is, lánya is fognak, sapadnak — s a vége az lett, hogy beállott a két hervadó alak közé harmadikkak.

Nagyon szomorú háztáj lett a Géczyéké; elvégezte mindenik a napi munkát pontosan; Bálint a külső, Őrsze a belő gazdaságot vezette és a világ azt hitte, hogy tejbenvajban, boldogságban úszik a Géczy familia. Hanem Dús Horváth Ádám gondos szemét nem kerulte ki ama körülmény, hogy nincsen istenálás azon a szorgalmas munkán, mert nincsen megelégedettség a munkások között.

Az aratás közeledett, mikor egyszer benyitott vejéhez azzal a szándékkal, hogy végre jár a dolgnak.

Lányát találta egyedül, amint bent ült a szobában, kezeit ölebe eresztve, szemével Istent tudja, hová merengve, mint a szomorúság megtestesülése.

— A káptalan-útezt is befalásiták, de ez nem a városi pénzén történt, hanem H u l é n y i István apátkanonok bőkezűségéből, a ki nem régen ezen uterában gyalogjártot is saját költségén csináltott. Ep azért nagyon elismerés illeti H u l é n y i kanonokot.

Esküvő. Fischer Armin, a helybeli Fischer és Popper cég betelgia, ma egy hete esküdött örök hűséget a budapesti dohányutczai nagytelplomban Schenk Flóra kisasszonynak, Tyroler Arnold orvos unokájának. Sok szerencsét az új párnak!

Táncpróba. Keszler Lajos táncztanító Beszercebányan november 3-án d. u. tartotta a takarékpénztár nagytelromban táncpróbáját. A táncztanítás 6 hétig tartott, s e napon mutatta be Keszler a szülőknek, hogy mennyire haladt előre növendékeivel a táncztanítás ügyességben. Örömmel constatálják, hogy a növendékek igen ügyesen mozogtak s ez csak is a táncztanító érdemét növeli. Keszler innét Tencsencbáre utazott onnét pedig a jövő év elején Temesvárra megy tanítani.

Bétférés. A mult hó 27 és 28-ika közötti éjen Kerpeláiban ismeretlen tettesek betörték Ferster Mór lakásába az ablakon keresztül, melynek keresztvátsit előbb kifeszgették. A szobában egy nagy szekrényből az összes ruhaneműket kisorsították, de nem vehettek el semmit; mert a háziak felébredvén, zajt ütöttek, melynek hallatára a jó madarak megugrottak. A mult héten meg Lipóczon verték fel Lamos Zsuzsanna padlását, honnan különféle ingóságokat loptak el; a csendőrség hamarosan megkeritette a tettest Tih István személyében aki a járásbírószág börtönében várja büntetését.

Óriás vadkan. Révay báró bellai elődöre a mult napokban egy óriási vadkant lőtt, illetőleg lövöldözött agyon, a rengeteg általában legalább öt töltény golyóját találták meg. A monstrosus állat 5 mázsát nyomott és agyara vetekedett holmi kisebb elefant agyarára. Biz azért barátságosabb volt így terítéken találkozni, mint a rengetegben.

Vadass Gábor 2-ik hangversenyét mult szerdán szépen sikerült. Úgy az ő, mint Muszka Margit kisasszony zongorajátéka, valamint a polgári dalára Vidd el fecském-je élénk tapsokkal találkozott. — Vadass Gábor tiszti ügyész felolvasása nagy gondallal volt kidolgozva és szellemelesen tartva.

Egy hírhedt zsebmetsző. Weis Bernát úr a hírhedt budapesti zsebmetsző, a mult hó végén kőjutására indult a vidékre s jó szimata Ruttikára vezette ok. 24-én. Ruttika az az állomás, ahol mindenkor van külföldről jövő, vagy oda iparkodó utas. A jelzett napon épen 3 amerikaió hazatérő kívándorló várta a Kassa felé induló vonatot. A váróteremben egy tisztas külsejű utas eleredtek beszédbbe, aki olyan jószámmal elmulattatta őket, hogy észre sem vették az éjfélt, pedig ok még aludni is akartak a vonat indulása előtt. Az egyik le is teritette pokrócát a földre s megkínálta helylyel maga mellett azt a mulatságos idegent is; az köszönnetel elfogadta a kínált helyet s le is fektült; oda telepedett melléjük — az idegent közre fogva még egy másik amerikai is. Mihamar elaludtak. Reggel felé felébredve, a két utas nem találta az idegent maguk között, sőt alaposab körűlnézés

után az egyik arra is rájött, hogy pénzes tárcáját sem találja nadrágzsebében, hanem e helyett talált nadrág zsebében egy hosszú finom metszést, melyen át tarcaja, a benne lévő 380 ft készpénzzel együtt elűnt. Nosza, rohant szegény ember a csendőrséghez, amely rövid idő alatt rájött, hogy Tyroler venmit. Tudta is az, hogy általa hajnabban kocsit foglaltott s egyutt hajtatnak Mártonba, hol Goldberger fűvarost felverték s az utazó jó pénzért feloldotta Privigyére, hova azonnal el is indultak. A csendőrség azonnal kocsira ült s nyomról-nyomra haladva, Privigyé előtt szerencsésen el is fogta az utazó urat, aki — mint gondoltatták — senki más, mint Weiss Bernát úr, a hírhedt budapesti zsebmetsző és betörő. Most itt ül a mártoni bírószág börtönében. Töredelmesen bevallotta Mlyus György vizsgáló bíró előtt, hogy miképen metszette ki adozata zsebt. A 380 forint akkor már 64 ft hiányzott; állítólag 40 frtot Tyrolernek adott beöle. Ez iránt még folyik a vizsgálat, melynek eredményéről annak idején értesíteni fogjuk t. olvasóinkat.

Közgazgatási ülés. Zólyomvármegy közgazgatási bizottság f. hó 8-án d. e. Beszercebányan, rendes ülést tartott. Az alispán felmentli, hogy utóbbi időben sok helyen a marhák közt száj- és körűmfájás nagyon mérvben lépett fel s o miatt a vásárokat be kellett szűntetni, miért is a nép nagy kárt szenved, mert nem tudja marháját eladni. A közbiztonság nem áll legjobban lábón a megyében. K i s s ügyész felhózza, hogy az élet- és vagyon elleni kiharóság gyakori megűnkben, hogy sok megyében együtt nincs annyi s ennek okát a csendőrségi szervezet hiányos voltában keresik. M o c k o v c s á k felmentli, hogy a babák elégletlen volta miatt sok kis gyermek ivész el, de ezen is a törvény világos szava miatt, nem lehet segíteni. Gyetváros az ugynevezett írtványokon 21 közegyi iskolát szervezett s kéri a ministert, hogy egyenkint 300 frtnyi államsegelyben részesítse az iskolákat. A tanfelügyelői utaszi általán felmentli fogja kéri a bizottság. Miután a megyére sok elemi csapás nehezedett, azért kéri a bizottság a pénzügyi ministert, hogy az adokat egész szigorúsággal ne hajtssa be. Ezzel az ülést végt ért.

Jómadarak. Trmos András, Pleszkó József, Figura Pál és Vankó Bugura Pál a mult hetekben Mittelmann Henrik és Hruska András kárára két rendbeli juhlopást követtek ki s vizsgáló bíró előtt mindnygy töredelmes válamost tett,

Halálos eses. Matecsik János Bellán szolgált legény gazdasszonyával együtt kocsiment hazafelé s elcsúszdván a sötétben az ut mellé hajtott s felfordult. E közben oly szerencsétlenül esett le, hogy a rázuhanó koesi feje és mellkasát összezúrtta, úgy hogy boldogtalan szörnyet halt; az asszony is életveszélyes zúdódásokat szenvedett, de kezelő orvosra Strauss doktor értesítése szerint van remény életben maradásához.

Dal- és zeneegyüt. F. hó 3-án d. u. 3 órakor Beszercebányan a megyeházán nagy termében értekezlet tartott, melyen sok höly is résztvett; s melyen elhatározták, hogy városunkban egy dal- és zeneegyüt-

letet alakítanak s e célból az alapszabályok megkiesztésére bizottságot küldtek ki, mely Sebe, Dr. Rippléy, Weisz, Bittovszky és Dr. Selymessy urakból áll; s ha a bizottság az alapszabályokkal elkészült, akkor megtartatik az alakuló ülés.

A mártoni kir. járásbírószág mult heti ügyforgalma: Polgári ügy érkezett 71, Bűntető 80 Kisebb polgári 11, Teleleknyói 70.

Táncpróba. Selmezbányán e hó 2-án tartotta meg tanítványával Zsember Adolf táncpróbáját, mely nemcsak a kis növendékeknek, de a nagyoknak is jó mulatságvá nőtte ki magát. A növendékek előmenetele a befejezett fantoljam alatt a szülők megelégedésével találkozott.

Leesett a háztetőről. Hanula György belal lakos egy ház szindelyése közben lebukott a tetőgerincéről s oly szerencsétlenül esett egy rakás köre, hogy teljesen összezuódott és azonnal szörnyet halt.

NYILTTÉR.

Schwarze, weisse und farbige Seidendamaste von fl. 1.10 bis fl. 7.75 per Met. (18. Qual.) — versendet roben-u. stückweise porto-u. zollfrei das Fabriks-Dépôt G. Henneberg (K. K. Hofliefer.) Zürich, Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Felölös szerkesztő: Ravasz Lajos.
Társzerkesztő: Vóher János.
Főmunkatárs: Főhs Ferencz.

HIRDETESEK.

2890. sz.
júli 1889.

Árverési hirdetményi kivonat.

A töröz-szt-mártóni kir. járásbírószág mint teleknyvisi hatóság közhírré teszi, hogy Jamriska András utóajánlata, Gregor Józsefnek Jamriska Pál elleni végrehajtási ügyében, tekintve hogy utóajánlatot tevő az 1881. Go. t. cz. 187. §-ában foglaltattnak eleget tett, utóajánlata elfogadottnak s ebből folyólag a 93/889 tk. sz. a. kibocsátott árverési hirdetmény folytán:

a) a szucsáni 18. sz. tkljbén I 1—7 sorzám alatt foglalt ingatlanokból Jamriska Pált B. 12 t. a. 1/4 részben,

b) az ottani 261. sz. tkljbén I 1 sor sz. a. felvett ingatlanból ugyanzat B 3 t. a. 1/4 részben,

c) az ottani 509 tkljbén I 1—2 sor sz. a. felvett ingatlanokból ugyanzat B 3 t. a. 1/4 részben, és

d) az ottani 537. tkljbén I 1 sor sz. a. felvett ingatlanból ugyanzat B t. alatt 1/4 részben megjelölt jutalekát f. évi július hó 3-án foganatosított árverés hatálytalannak nyilváníttatik s azon felelőségeket a Jamriska András által ajánlott 90 frt, illetve 165 frt, 168 frt és 165 frt kikáltási árban utabbi árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi november hó 20-ik napján d. e. 10 órakor Szacsány községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen el fog adni.

— Ejnye lányom, hát ilyen a felesztendő menyecske? Talán rosszul bálnak veled? Nem becsül meg urad? Napad tán minduntalan beld két? Mi bajod van, hogy így neki búlsz?

— Nem, nem édes apám! sietett mohón az asszony válaszolni. Nem bálnak rosszul velem, uram jobban megbecsül, mintsem érdemelném; napam meg úgy bálnik velem, mintha szegény boldogult édes anyám lenne.

— Mi hát akkor a bajod? Hiszen régben látom már, hogy mindnyájan olyan szomorak vagytok. Mi van közöttük?

— Nagyon szerencsétlen vagyok én édes apám! től ki a zokogó hang Őrsze megkínzott lelkéből — — és aztán faldokolva a visszafojtott könyektől, elmondta apjának azt a jelenetet, ami közöttük az első éjjel történt; elmondta, hogy azóta mennyire be-latta, hogy Balogot soha nem is szerette, legalább úgy soha, amint urát megtanulta szeretni.

— És hát nem tudod ezt neki elmondani? — Nem merem édes apám! Mióta azt a kegyetlen szót kimondata, nem hiszem, hogy igaznak tartsa megváltozomat.

— Ha szeret, igaznak tartja. De vajjon szeret-e?

Oh, ha erre tudnál volna felelni szegény asszony! Azt hitte el magával, hogy amilyen mértékben forróbbá változott az ő szeretete férje iránt, épen olyan mértékben hűlt ki irányában az.

Ezt azonban nem volt ideje elmondani, mert Bálint lépett be az ajtón.

Dús Horváth Ádám nem várta be, míg veje szóhoz kezd, ha nem kézen fogta a szomorú embert s szemébe nézett szeretettel s megszólította ő maga:

— Megbántad ugy-e Bálint fiam, hogy hallgattál már? Megbántad ugy-e hogy feleségül vettéd Őrsze lányomat?

Elgondolkodott Bálint erre a nem várt kérdésre. Megbánta-e hát csakugyan? Szívesebben venné-e hát, ha másának tudná? Sokszor elgondolkodott már ezen, de mindig csak abban állapodott meg, amiben most.

— Nem apám uram! Nem bántam meg, Sajnalom, de nem bánom. Szívenedek legyek, de nem nézhetném, hogy más felesége legyen.

— Dehát mért szenvedsz? Mért szenvedtek mind a ketten? Ha szeretitek, hát mért gyötritek egymást?

— Én gyötöröm? Kérdi Bálint megűdöve.

— Te is, hiszen látod, hogy régen megbánta azt meggondolatlan szót, amit önmaga elmondozott. Láthatod, hogy az a tized amelylyel játszott, sokkal jobban égeti őt, mint téged. Láthatod, hogy épen olyan igazán szeret, mint te őt.

Bálint szemében fellobbant erre a bitartásra megkínzott szerelme s nézte vágyakozva feleségét, aki könyöz szemekkel szárszor szebb volt, mint valaha. De nem közelített hozzá.

Vége az öreg Dús Horváth Ádám meg fogta leánya kezét, oda vezette Bálint elé.

— No, mondd hát, hogy szereted-e te is? — Szeretsz Őrsze? Kérdi suttogva Bálint az előtte remegő asszonyt.

— Tűzben égő szemekkel nézett az fel ura szeméi közé — és a másik percben ott csüngött a boldogságtól zokogó asszony érső karjai közt annak, aki dehogy akart annyira megkínzni, meggyötörni, mint ahogyan tette. Ráfonta két karját férje nyakára s elhalmozta forró, lángoló csókokkal arczát szemét, száját s közben igaz szenvedéllyel suttogta — szeretlek, szeretlek!

Nem vették ok észre, hogy az öreg Dús Horváth Ádám szép csendesen kiment a szobából, hogy az öreg Géczynének eldicsekedjék jól végzett munkájáért, — nem látták egymáson kívül semmit, de egymásban a majdnem elvesztett menyországot látták,

Mikor — pedig jó idő múlva — a két öreg felkereste őket, Őrszi még mindig ott ült Bálint ölében s csak annál szorosabban ölelte magához urát, hogy mások is látták.

Az öreg Géczyné könyöközött lelett az őket, úgy a mint voltak — Dús Horváth uram meg mosolygott ősz buzsza alatt s magában azt gondolta: fialtság — bohóság! Ezek még ki tudja meddig kínózták volna egymást — pedig mindeneknek milyen édes a másik csókja!

Fialtság: bohóság . . .

